Lekce 10: Úvod do ArcPy

Python pro GIS - První kroky s automatizací ArcGIS Pro

Vojtěch Barták, FŽP ČZU Praha

2025-10-31

Table of contents

1 Cíle lekce			4									
2	_	Co je ArcPy?										
	$2.1 \\ 2.2$		ce	4 5								
	2.2	2.2.1	ArcGIS API for Python	5								
		2.2.1 $2.2.2$	Další knihovny									
3	Tři :	způsob	y spuštění Pythonu v ArcGIS Pro	5								
	3.1	Pytho	n Window	6								
		3.1.1	Kde ho najít	6								
		3.1.2	Charakteristika	6								
		3.1.3	Kdy použít	6								
		3.1.4	Demo - první příkaz	6								
	3.2	Noteb	ook	7								
		3.2.1	Kde ho vytvořit	7								
		3.2.2	Charakteristika	7								
		3.2.3	Kdy použít	7								
		3.2.4	Demo - struktura notebooku	7								
	3.3	3. Pyt	thon Script (.py soubor)	8								
		3.3.1	Kde ho vytvořit	8								
		3.3.2	Jak spustit	8								
		3.3.3	Charakteristika	10								
		3.3.4		11								
		3.3.5		11								
4	Prvi	ní krok	y s ArcPy	12								
			•	12								

	4.2	Základní informace o instalaci	12
	4.3	Nastavení workspace	13
	4.4	Přepisování výstupů	13
	4.5	Licencování rozšíření	14
		4.5.1 Kontrola a aktivace licence	14
5	Prvn	ní praktický příklad - Buffer	15
	5.1	<i>;</i>	15
	5.2		15
			15
		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	15
		,	16
	5.3	/	17
6	Drak	stické cvičení	18
U	6.1		18
	6.2	, -	18
	6.3		18
	6.4		18
7	Shrn		19
	7.1	Co jsme se naučili	19
	7.2		19
	7.3	Co bude příště?	19
8	Dom	nácí úkol	20
U	8.1		20
	8.2		20
	8.3		20
	8.4	\frac{1}{2}	20
	8.5	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	21
9	Chea	atsheet	22
10	Pozr	námky pro vyučujícího	24
	10.1	Běžné chyby studentů	24
		Časový plán (90 min)	24
	10.3	Klíčové momenty	25
		10.3.1 Python Window vs. Notebook vs. Script (10-30 min):	25
		10.3.2 Nastavení workspace (30-45 min):	25
		10.3.3 Licencování (30-45 min):	25
		10.3.4 Buffer - společně (45-70 min):	25
	10.4	Rizika	26
	10.5	Tipy	26

10.6 Materiály k přípravě	26

1 Cíle lekce

Po absolvování této lekce budete umět:

- Vysvětlit, co je ArcPy a k čemu slouží
- Spustit Python kód třemi způsoby v ArcGIS Pro (Python Window, Notebook, Script)
- Importovat modul arcpy a nastavit základní prostředí
- Vytvořit první jednoduchý geoprocessingový skript (buffer)
- Pracovat s licencováním rozšíření (Spatial Analyst)
- Rozhodnout, kdy použít který způsob spuštění Pythonu

Časová dotace: 90 minut

2 Co je ArcPy?

2.1 Definice

ArcPy je Python knihovna (balíček), která zprostředkovává funkcionalitu ArcGIS Pro do jazyka Python.

Díky ArcPy můžete:

- Automatizovat opakující se úlohy
- **Zpracovat** velké množství dat (batch processing)
- Kombinovat nástroje ArcGIS s možnostmi Pythonu
- Vytvořit vlastní nástroje s parametry
- Integrovat GIS do složitějších workflow

i Vztah k Model Builderu

Model Builder je výborný pro vizuální návrh workflow, ale má limity:

- Těžko se v něm píší **podmínky** (if-else)
- Nelze vytvořit vlastní funkce
- Opakování (cykly) je omezené
- Složité logické operace jsou nepohodlné

Python + ArcPy = plná kontrola nad GIS analýzami!

2.2 Další Python knihovny pro práci s ArcGIS

ArcPy není jediná Python knihovna pro práci s geografickými daty v ekosystému Esri. Existují další knihovny, které rozšiřují možnosti práce s ArcGIS:

2.2.1 ArcGIS API for Python

ArcGIS API for Python (modul arcgis) je moderní knihovna pro práci s ArcGIS Online a ArcGIS Enterprise.

Typické použití: - Správa webových map a služeb - Publikování dat na ArcGIS Online - Práce s portálem (vytváření uživatelů, skupin) - Stahování dat z webových služeb - Prostorová analýza v cloudovém prostředí - Jupyter Notebooks s interaktívními mapami

Hlavní rozdíl oproti ArcPy: - ArcPy = lokální analýzy v ArcGIS Pro - arcgis = webové služby, cloudové analýzy, správa portálu

2.2.2 Další knihovny

Kromě ArcPy můžete využít i další populární Python knihovny pro GIS či obecně pro analýzu dat:

- pandas práce s tabulkovými daty, statistika
- numpy numerické výpočty, práce s rastry
- matplotlib / seaborn vizualizace dat, grafy
- scikit-learn strojové učení
- geopandas prostorová data v pandas stylu (alternativa k ArcPy)

• Kdy použít kterou knihovnu?

 $\bf V$ tomto kurzu: - Zaměřujeme se na $\bf Arc Py$ pro lokální analýzy v ArcGIS Pro - ArcPy je základ pro automatizaci GIS úloh

V praxi: - Často kombinujete **ArcPy** (GIS nástroje) + **pandas** (zpracování tabulek) + **matplotlib** (grafy) - Pro webové aplikace a cloudové služby používáte **ArcGIS API for Python**

3 Tři způsoby spuštění Pythonu v ArcGIS Pro

V ArcGIS Pro můžete Python spouštět **třemi způsoby**. Každý má své výhody.

3.1 Python Window

3.1.1 Kde ho najít

View \rightarrow Python Window nebo Analysis \rightarrow Python \rightarrow Python Window videos/python window.mp4

3.1.2 Charakteristika

- Interaktivní píšete příkaz, okamžitě vidíte výsledek
- Rychlé testování bez ukládání souborů
- Autocomplete našeptávání funkcí
- Historie šipky nahoru/dolů pro předchozí příkazy

3.1.3 Kdy použít

Rychlé testy ("Jak se jmenuje ta funkce?") Zjištění syntaxe nástroje Explorativní práce s daty Kontrola vlastností dat Složité skripty (> 10 řádků) Opakované spouštění Sdílení kódu

3.1.4 Demo - první příkaz

```
import arcpy
info = arcpy.GetInstallInfo()
print(f"Verze ArcGIS Pro: {info['Version']}")
```

Python Window je váš přítel!

Když si nejste jistí syntaxí, vždy to nejdřív zkuste v Python Window.

3.2 Notebook

3.2.1 Kde ho vytvořit

Insert \rightarrow New Notebook nebo Analysis \rightarrow Python \rightarrow Python Notebook videos/python notebook.mp4

3.2.2 Charakteristika

- Buňky Code buňky (Python) + Markdown buňky (text, obrázky)
- Interaktivní můžete spouštět buňku po buňce
- Dokumentace vysvětlení přímo v notebooku
- Vizualizace grafy, mapy, výsledky
- Sdílení export do HTML, PDF

3.2.3 Kdy použít

Explorativní datová analýza
Dokumentace postupu (kombinace kódu + textu)
Výuka a sdílení znalostí
Reporty s grafy a mapami
Automatizace (nelze snadno spouštět z příkazové řádky)
Produkční skripty

3.2.4 Demo - struktura notebooku

Markdown buňka:

```
# Analýza populace měst

Tento notebook zpracovává data o městech a vytváří buffer.
```

Code buňka:

```
import arcpy
arcpy.env.workspace = r"C:\Data\arccr500\AdministrativniCleneni_v13.gdb"
```

Další Code buňka:

```
arcpy.analysis.Buffer("OkresyBody", "okresy_buffer", "1000 Meters")
print("Buffer vytvořen!")
```

i Jupyter Notebooks

Notebooky v ArcGIS Pro jsou založené na **Jupyter Notebooks** - velmi populárním nástroji v datové vědě a GIS komunitě.

Tento nástroj máte spolu s ArcGIS Pro rovněž k dispozici: - Start menu \to ArcGIS \to Jupyter Notebook

3.3 3. Python Script (.py soubor)

3.3.1 Kde ho vytvořit

Jakýkoli textový editor:

- IDLE (Python editor dodávaný s Pythonem)
- Poznámkový blok (Notepad) funguje, ale nepraktické
- Notepad++ (doporučeno pro začátečníky)
- VS Code (doporučeno pro pokročilejší)
- PyCharm (profesionální IDE)
- Spyder (pro analýzu dat, podobné jako RStudio)

3.3.2 Jak spustit

Pro spuštění běžného .py skriptu máte tyto možnosti:

3.3.2.1 A) IDLE (doporučeno pro začátečníky)

Způsob 1: Spuštění IDLE přímo

- 1. Najděte Python Command Prompt z ArcGIS Pro:
 - Start menu \rightarrow ArcGIS \rightarrow Python Command Prompt
- 2. V otevřeném okně napište:

idle

nebo

python -m idlelib

- 3. IDLE se otevře \rightarrow **File** \rightarrow **Open** \rightarrow vyberte váš .py soubor
- 4. Run \rightarrow Run Module (F5)

Způsob 2: Přímé spuštění skriptu v IDLE

- 1. Pravý klik na váš .py soubor
- 2. Edit with IDLE (pokud je tato možnost dostupná)

i Pokud "Edit with IDLE" není k dispozici

IDLE nemusí být ve Windows registrováno pro .py soubory. V tom případě použijte **Způsob 1** nebo **Způsob 3**.

Způsob 3: Vytvoření zástupce na ploše

Pro pohodlnější práci vytvořte zástupce:

- 1. Pravý klik na plochu \rightarrow **New** \rightarrow **Shortcut**
- 2. Do cesty zadejte:

"C:\Program Files\ArcGIS\Pro\bin\Python\envs\arcgispro-py3\python.exe" m idlelib

- 3. Pojmenujte: IDLE (ArcGIS Pro)
- 4. Klikněte na zástupce \rightarrow otevře se IDLE s ArcPy
- Musíte použít Python z ArcGIS Pro!

NEFUNGUJE: Standardní Python z python.org (nemá ArcPy)

FUNGUJE: Python nainstalovaný s ArcGIS Pro

Cesta k Pythonu ArcGIS Pro:

C:\Program Files\ArcGIS\Pro\bin\Python\envs\arcgispro-py3\python.exe

Tento Python obsahuje knihovnu arcpy.

Ověření: V IDLE po spuštění zkuste:

- >>> import arcpy
- >>> print(arcpy.GetInstallInfo()['Version'])
- 3.2.0 # Měla by se zobrazit verze ArcGIS Pro

3.3.2.2 B) Příkazová řádka (Command Prompt)

```
# Navigujte do složky se skriptem
cd C:\MojeSkripty

# Spustte pomocí Python z ArcGIS Pro
"C:\Program Files\ArcGIS\Pro\bin\Python\envs\arcgispro-py3\python.exe" prvni_buffer.py
```

Zkrácená verze (pokud přidáte ArcGIS Python do PATH):

python prvni_buffer.py

- 💡 Jak přidat ArcGIS Python do PATH
 - 1. Zkopírujte: C:\Program Files\ArcGIS\Pro\bin\Python\envs\arcgispro-py3
 - 2. Tento $PC \rightarrow pravý klik \rightarrow Properties$
 - 3. Advanced system settings \rightarrow Environment Variables
 - 4. V System variables najděte Path \rightarrow Edit
 - 5. $New \rightarrow vložte zkopírovanou cestu$
 - 6. OK, OK, OK

Po restartu příkazové řádky můžete použít pouze python místo celé cesty.

3.3.2.3 C) Spuštění z editoru (VS Code, PyCharm)

V pokročilých editorech můžete nastavit **Python Interpreter** na ArcGIS Pro verzi:

VS Code: 1. Ctrl + Shift + P \rightarrow "Python: Select Interpreter" 2. Vyberte: C:\Program Files\ArcGIS\Pro\bin\Python\envs\arcgispro-py3\python.exe 3. Nyní můžete spustit F5

3.3.3 Charakteristika

- Opakovatelné uložený soubor lze spustit znovu
- Verzovatelné Git, správa verzí
- Automatizace spouštění z batch souborů, Windows Task Scheduler
- Sdílení jednoduché sdílení .py souboru
- Flexibilní můžete spouštět odkudkoli (nejen z ArcGIS Pro)

3.3.4 Kdy použít

```
Produkční skripty (opakované spouštění)
Složitější logika (> 50 řádků)
Automatizace (naplánované úlohy)
Integrace do větších systémů
Spolupráce (verzování pomocí Git)
Batch processing mimo ArcGIS Pro
Rychlé testování (pomalé ukládání + spouštění)
Interaktivní explorativní práce
```

3.3.5 Demo - první skript

Vytvořte soubor prvni_buffer.py v IDLE:

```
Skript pro vytvoření bufferu kolem silnic
Autor: Váš tým
Datum: 2025
11 11 11
import arcpy
# Nastavení prostředí
arcpy.env.workspace = r"C:\Data\Projekt.gdb"
arcpy.env.overwriteOutput = True
# Parametry
vstup = "silnice"
vystup = "silnice_buffer"
vzdalenost = "100 Meters"
# Vytvoření bufferu
print(f"Vytvářím buffer pro {vstup}...")
arcpy.analysis.Buffer(vstup, vystup, vzdalenost)
print(f"Buffer vytvořen: {vystup}")
print("\nHotovo! Zkontrolujte výsledek v ArcGIS Pro.")
```

Spuštění: 1. Uložte soubor (Ctrl + S) 2. V IDLE: Run \rightarrow Run Module (F5) 3. Výsledek se zobrazí v konzoli IDLE 4. Otevřete ArcGIS Pro a zkontrolujte vrstvu silnice_buffer

A Python Window vs. Python Script

Hlavní rozdíl:

- Python Script (.py) běží mimo $ArcGIS Pro \rightarrow musíte otevřít <math>ArcGIS Pro a$ zkontrolovat výsledky ručně

V praxi: 1. Testujte v Python Window (rychlá zpětná vazba) 2. Finální verzi uložte jako .py skript (opakovatelnost)

4 První kroky s ArcPy

4.1 Import modulu

Každý Python skript pracující s ArcGIS musí začít:

```
import arcpy
```

Kde funguje import arcpy?

import arcpy funguje jen s Pythonem nainstalovaným s ArcGIS Pro! Pokud spustíte Python mimo ArcGIS prostředí, dostanete chybu: ModuleNotFoundError: No module named 'arcpy'

4.2 Základní informace o instalaci

```
import arcpy
# Zjištění informací o ArcGIS Pro
info = arcpy.GetInstallInfo()
print(f"Produkt: {info['ProductName']}")
print(f"Verze: {info['Version']}")
print(f"Instalační adresář: {info['InstallDir']}")
print(f"Python: {info['PythonVersion']}")
```

Výsledek:

Produkt: ArcGISPro

Verze: 3.2.0

Instalační adresář: C:\Program Files\ArcGIS\Pro

Python: 3.11.8

4.3 Nastavení workspace

Workspace = pracovní adresář, kde ArcPy hledá a ukládá data.

```
import arcpy

# Nastavení geodatabáze jako workspace
arcpy.env.workspace = r"C:\Data\MojeProjekt.gdb"

# Nastavení složky jako workspace
arcpy.env.workspace = r"C:\Data\Shapefiles"
```

```
Proč r před cestou?

r"C:\Data\..." - raw string = Python nebere \ jako escape znak.

Alternativy:

arcpy.env.workspace = r"C:\Data\Projekt.gdb" # raw string (doporučeno)
arcpy.env.workspace = "C:/Data/Projekt.gdb" # lomítka (funguje taky)
arcpy.env.workspace = "C:\Data\Projekt.gdb" # dvojité zpětné lomítko

Doporučujeme raw string (r"...").
```

4.4 Přepisování výstupů

Pokud výstupní soubor už existuje, ArcPy vrátí chybu.

Řešení: Povolit přepisování:

```
arcpy.env.overwriteOutput = True
```

nebo

4.5 Licencování rozšíření

Některé nástroje vyžadují **rozšíření** (extensions):

- Spatial Analyst rastrové analýzy
- 3D Analyst 3D analýzy
- Network Analyst síťové analýzy

4.5.1 Kontrola a aktivace licence

```
import arcpy

# Kontrola dostupnosti
status = arcpy.CheckExtension("Spatial")

if status == "Available":
    # Aktivace licence
    arcpy.CheckOutExtension("Spatial")
    print("Spatial Analyst aktivován")

# ... vaše analýzy ...

# Vrácení licence (uvolnění)
    arcpy.CheckInExtension("Spatial")

else:
    print(f"Spatial Analyst není dostupný: {status}")
```

Možné stavy:

- "Available" dostupná
- "Unavailable" nedostupná
- "NotLicensed" není licencovaná
- "Failed" chyba při aktivaci

```
i Kdy je třeba CheckOutExtension?
```

Jen když používáte nástroje z rozšíření!

Základní nástroje (Buffer, Clip, ...) nepotřebují rozšíření.

5 První praktický příklad - Buffer

Nyní zkombinujeme vše, co jsme se naučili.

5.1 Úloha

Vytvořte buffer 100 metrů kolem vrstvy silnic.

5.2 Řešení ve třech krocích

5.2.1 Krok 1: Python Window (rychlý test)

Otevřete Python Window a napište:

```
import arcpy
arcpy.env.workspace = r"C:\Data\Projekt.gdb"
arcpy.analysis.Buffer("silnice", "silnice_buffer", "100 Meters")
print("Buffer vytvořen!")
```

Výhoda: Okamžitá zpětná vazba - vidíte výsledek na mapě.

5.2.2 Krok 2: Notebook (s dokumentací)

Vytvořte nový Notebook a rozdělte do buněk:

Buňka 1 (Markdown):

```
# Analýza dopravní sítě
Cíl: Vytvořit ochranné pásmo 100 m kolem silnic.
```

Buňka 2 (Code):

```
import arcpy
arcpy.env.workspace = r"C:\Data\Projekt.gdb"
arcpy.env.overwriteOutput = True
```

Buňka 3 (Code):

```
# Parametry
vstup = "silnice"
vystup = "silnice_buffer"
vzdalenost = "100 Meters"

# Vytvoření bufferu
arcpy.analysis.Buffer(vstup, vystup, vzdalenost)
print(f"Buffer vytvořen: {vystup}")
```

Buňka 4 (Markdown):

```
## Výsledek
Buffer byl úspěšně vytvořen. Další krok: průnik s dalšími vrstvami.
```

Výhoda: Dokumentace + kód dohromady.

5.2.3 Krok 3: Script (pro opakované spouštění)

Vytvořte soubor buffer_silnice.py:

```
Skript pro vytvoření ochranného pásma kolem silnic
Autor: GIS tým
Datum: 2025-10-31
"""

import arcpy

def vytvor_buffer(vstup, vystup, vzdalenost):
    """
    Vytvoří buffer kolem vstupní vrstvy.

Parametry:
    vstup (str): Název vstupní vrstvy
    vystup (str): Název výstupní vrstvy
    vzdalenost (str): Vzdálenost bufferu (např. "100 Meters")
    """
    print(f"Vytvářím buffer pro {vstup}...")
```

Výhoda: Opakovatelné, sdílitelné, verzovatelné.

5.3 Syntaxe nástroje Buffer

```
arcpy.analysis.Buffer(
    in_features,  # Vstupní vrstva
    out_feature_class, # Výstupní vrstva
    buffer_distance_or_field, # Vzdálenost
    line_side="FULL", # Strana (FULL/LEFT/RIGHT)
    line_end_type="ROUND", # Zakončení (ROUND/FLAT)
    dissolve_option="NONE" # Rozpuštění (NONE/ALL/LIST)
)
```

- Jak zjistit syntaxi nástroje?
 - 1. ArcGIS Pro Help dokumentace online
 - 2. **Python Window** autocomplete (Ctrl + Space)
 - 3. Geoprocessing pane spustit nástroj manuálně, pak Copy Python Command

videos/copy_python.mp4

6 Praktické cvičení

6.1 Příprava dat

Stáhněte si data:

- ArcCR500_v33.gdb geodatabáze s vrstvami
- VodniPlochy bodová vrstva rybníků, jezer a nádrží
- Lesy polygonová vrstva lesů

6.2 Úkol 1: Buffer v Python Window (5 min)

V Python Window vytvořte:

- 1. Buffer 50 metrů kolem VodniPlochy
- 2. Výstup pojmenujte VodniPlochy_buffer50

6.3 Úkol 2: Notebook s dokumentací (10 min)

Vytvořte Notebook, který:

- 1. Markdown buňka: Nadpis "Analýza ochranných pásem vodních ploch"
- 2. Code buňka: Import a nastavení workspace
- 3. Code buňka: Buffer 50 m
- 4. Code buňka: Buffer 100 m
- 5. Markdown buňka: Shrnutí (kolik bufferů bylo vytvořeno)

6.4 Úkol 3: Script pro batch processing (volitelné)

Vytvořte skript, který:

- 1. Vytvoří buffery **tří různých** vzdáleností: 50, 100, 200 metrů
- 2. Použije cyklus for
- 3. Výstupy pojmenuje: VodniPlochy_buffer50, VodniPlochy_buffer100, ...

Hint:

```
vzdalenosti = [50, 100, 200]
for v in vzdalenosti:
    vystup = f"VodniPlochy_buffer{v}"
# ... váš kód
```

7 Shrnutí

7.1 Co jsme se naučili

ArcPy = Python knihovna pro ArcGIS Pro Tři způsoby spuštění: Python Window, Notebook, Script import arcpy - základ každého GIS skriptu Nastavení prostředí - workspace, overwriteOutput Licencování - CheckOutExtension pro rozšíření První nástroj - arcpy.analysis.Buffer()

7.2 Kdy použít který způsob?

Python Window:

- Rychlé testy
- Zjištění syntaxe
- Explorativní práce

Notebook:

- Dokumentovaná analýza
- Sdílení postupu
- Výuka

Script (.py):

- Produkční skripty
- Automatizace
- Složitější logika

7.3 Co bude příště?

V příští lekci (Lekce 11):

- Správa dat listing, describe, exists
- Procházení geodatabáze ListFeatureClasses, ListFields
- Batch processing zpracování více souborů najednou

8 Domácí úkol

8.1 Varianta A (základní)

Pomocí **Python Window**:

- 1. Vytvořte buffer 200 metrů kolem vrstvy lesy
- 2. Výstup pojmenujte lesy_buffer200
- 3. Vypište informaci o úspěšném vytvoření

8.2 Varianta B (střední)

Vytvořte **Notebook**, který:

- 1. Vytvoří tři buffery kolem VodniPlochy: 25, 50, 75 metrů
- 2. Pro každý buffer vypíše zprávu o vytvoření
- 3. Obsahuje Markdown buňky s dokumentací (nadpis, popis úlohy, shrnutí)
- 4. Exportujte Notebook jako PDF, HTML nebo .ipynb soubor.

8.3 Varianta C (pokročilá)

Vytvořte Python skript buffer_batch.py, který:

- 1. Načte seznam vrstev: ["VodniPlochy", "Silnice_2016", "Lesy"]
- 2. Pro každou vrstvu vytvoří buffer 100 metrů
- 3. Výstupy pojmenuje: <nazev> buffer100 (např. Lesy buffer100)
- 4. Použije funkci vytvor_buffer(vstup, vzdalenost)
- 5. Ošetří chyby pomocí try-except (pokud vrstva neexistuje)

8.4 Varianta D (pokročilá)

Vytvořte **Python skript** multi_buffer.py, který:

- 1. Načte libovolnou liniovou vrstvu
- 2. Stanoví počet obalových zón (int) a šířku obalové zóny (float)
- 3. Kolem vstupních linií vytvoří zadaný počet vzájemně navazujících obalových zón, které se nepřekrývají

Poznámka: Nesmíte použít již existující nástroj Multiple Ring Buffer!

8.5 Varianta E (výzva pro experty)

Rozšiřte Variantu C:

- 1. Skript přijímá parametry z příkazové řádky:
 - Seznam vrstev (oddělený čárkami)
 - Vzdálenost bufferu
- 2. Použijte modul argparse nebo sys.argv
- 3. Před vytvořením bufferu zkontroluje, zda vrstva existuje (arcpy.Exists())
- 4. Loguje průběh do souboru log_buffer.txt

Příklad spuštění:

python buffer_batch.py --vrstvy "rybníky,silnice" --vzdalenost 100

9 Cheatsheet

```
# === IMPORT A NASTAVENÍ ===
import arcpy
# Nastavení workspace (geodatabáze)
arcpy.env.workspace = r"C:\Data\Projekt.gdb"
# Nastavení workspace (složka)
arcpy.env.workspace = r"C:\Data\Shapefiles"
# Povolit přepisování výstupů
arcpy.env.overwriteOutput = True
# === INFORMACE O INSTALACI ===
info = arcpy.GetInstallInfo()
print(f"Verze: {info['Version']}")
# === LICENCOVÁNÍ ROZŠÍŘENÍ ===
# Kontrola dostupnosti
status = arcpy.CheckExtension("Spatial")
# Aktivace licence
if status == "Available":
    arcpy.CheckOutExtension("Spatial")
    # ... analýzy ...
    arcpy.CheckInExtension("Spatial")
# === ZÁKLADNÍ NÁSTROJE ===
# Buffer
arcpy.analysis.Buffer(
    in_features="vstup",
    out_feature_class="vystup",
    buffer_distance_or_field="100 Meters"
)
# Clip
arcpy.analysis.Clip(
    in_features="vstup",
    clip_features="hranice",
    out_feature_class="vystup"
```

23

)

10 Poznámky pro vyučujícího

10.1 Běžné chyby studentů

```
# 1. Zapomínají import arcpy
arcpy.env.workspace = ... # CHYBA - arcpy není definováno
# Správně:
import arcpy
arcpy.env.workspace = ...
# 2. Zapomínají r před cestou
arcpy.env.workspace = "C:\Data\Projekt.gdb" # CHYBA - \D se bere jako escape
# Správně:
arcpy.env.workspace = r"C:\Data\Projekt.gdb"
# 3. Nepovolí overwriteOutput
arcpy.analysis.Buffer("a", "b", "100 Meters") # Chyba pokud "b" existuje
# Správně:
arcpy.env.overwriteOutput = True
# 4. Neaktivují licenci rozšíření
arcpy.sa.Slope("dem", ...) # Chyba - Spatial Analyst není aktivován
# Správně:
arcpy.CheckOutExtension("Spatial")
arcpy.sa.Slope(...)
# 5. Špatná syntaxe nástroje
arcpy.Buffer("vstup", "vystup", 100) # CHYBA - vzdálenost musí být string!
# Správně:
arcpy.analysis.Buffer("vstup", "vystup", "100 Meters")
# 6. Zapomínají .analysis / .management
arcpy.Buffer(...) # CHYBA - Buffer není přímo v arcpy
# Správně:
arcpy.analysis.Buffer(...)
```

10.2 Časový plán (90 min)

Čas	Obsah
0-10 min	Co je ArcPy, kdy použít MB vs. Python
$10-30 \min$	Tři způsoby spuštění (Window, Notebook, Script) - demo
	každého
$30-45 \min$	První kroky: import, nastavení, licence
$45-70 \min$	Praktický příklad: Buffer třemi způsoby
$70-85 \min$	Praktické cvičení studenty
$85-90 \min$	Shrnutí, výhled na příští lekci, zadání DÚ

10.3 Klíčové momenty

10.3.1 Python Window vs. Notebook vs. Script (10-30 min):

- UKÁZAT VŠECHNY TŘI na stejném příkladu (buffer)
- Zdůraznit výhody každého
- Říct: "V praxi budete používat všechny tři podle situace"

10.3.2 Nastavení workspace (30-45 min):

- DŮLEŽITÉ: Ukázat rozdíl mezi workspace = geodatabáze vs. složka
- Zmínit: "Pokud nenastavíte, ArcPy hledá v aktuálním adresáři"
- Ukázat chybu při špatné cestě

10.3.3 Licencování (30-45 min):

- Vysvětlit: "Jen některé nástroje potřebují rozšíření"
- Ukázat: CheckExtension \rightarrow CheckOutExtension \rightarrow CheckInExtension
- Říct: "Spatial Analyst rastrové analýzy, 3D Analyst 3D, ..."

10.3.4 Buffer - společně (45-70 min):

- Projít VŠECHNY TŘI způsoby na jednom příkladu
- Ukázat "Copy Python Command" z Geoprocessing pane
- Nechat studenty experimentovat

10.4 Rizika

- 1. Tři způsoby spuštění mohou být matoucí (10-30 min ightarrow 35 min)
 - Řešení: Důraz na "každý má své místo, není jeden správný"
 - Začít Window (nejjednodušší), pak Notebook, nakonec Script
- 2. Problémy s cestami (r"...")
 - Řešení: Hned na začátku vysvětlit raw string
 - Mít připravené příklady různých cest
- 3. Studenti nemají ArcGIS Pro otevřené
 - Řešení: Před lekcí říct "otevřete ArcGIS Pro s nějakým projektem"

10.5 Tipy

- Mějte připravený projekt v ArcGIS Pro s ukázkovými daty
- Sdílejte projekt se studenty předem (nebo na začátku lekce)
- Na projektoru ukazujte všechny tři způsoby vedle sebe
- Používejte **jednoduché příklady** (buffer, clip) ne složité analýzy
- Zdůrazněte: "Příští týden se naučíte spouštět mimo ArcGIS Pro!"
- Cheatsheet vytiskněte a rozdejte studentům

10.6 Materiály k přípravě

ArcGIS Pro projekt s ukázkovými daty (silnice, rybníky, lesy)
Geodatabáze cviceni_10.gdb ke stažení
Příklady kódu pro všechny tři způsoby (Window, Notebook, Script)
Screenshots: Python Window, Notebook, Copy Python Command
Řešení všech domácích úkolů (A, B, C, D)
Diagram: Kdy použít který způsob spuštění